

**Godišnji Izvještaj organizacija civilnog društva (OCD)
o provedbi Akcionog plana za provedbu
Strategije za reformu sektora pravde (SRSP) u BiH**

Izvještajni period: 01.01.2012. – 31.12.2012. godine

Datum: 30.01.2013. godine

I. UVOD

Memorandum o uspostavi mehanizama za praćenje i procjenu provođenja Akcionog plana Strategije za reformu sektora pravde u Bosni i Hercegovini (SRSP-a) potpisan je 2010. godine sa predsjedavajućim Konferencije ministara pravde u BiH i predsjednicima Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH i Pravosudne komisije Distrikta Brčko BiH. Uspostavljeni mehanizam se oslanja na najbolje prakse demokratskih društava zapadne Evrope te je na taj način poseban i jedinstven ne samo u BiH, već i u zemljama u okruženju u pogledu participativnog monitoringa i evaluacije javnih politika od strane organizacija civilnog društva (u daljem tekstu: OCD). Ovim memorandumom je utvrđena odgovornost pet organizacija civilnog društva za sistematsku procjenu i praćenje implementacije reformskih mjera i aktivnosti Akcionog plana Strategije za reformu sektora pravde u BiH, a to su Asocijacija za demokratske inicijative - ADI, Helsinški komitet za ljudska prava u Bosni i Hercegovini - HK BiH, Udruženje „Vaša prava Bosne i Hercegovine“, Biro za ljudska prava Tuzla, Centri civilnih inicijativa – CCI te nakandno pridružena organizacija – PAR Excellence Sarajevo kao šesta članica.

Navedene OCD su se uključile u proces praćenja, evaluacije i izvještavanja o ovoj relevantnoj reformskoj politici oslanjajući se, prije svega, na višegodišnje zagovaračko iskustvo u području demokratizacije i zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda, te na poznavanje problematike u sektoru pravde u BiH. Na ovakav način OCD doprinose što efikasnijoj uspostavi sistema pravde u BiH, koji je odgovoran prema svim građanima BiH, u potpunosti usklađen sa EU standardima i najboljom praksom, te garantuje vladavinu zakona u našoj zemlji.

Skraćena verzija izvještaja o praćenju i ocjeni provođenja AP SRSP u BiH predstavlja nezavisnu procjenu implementacije reformskih mjera i aktivnosti sadržanih u Akcionom planu SRSP-a od strane nadležnih institucija za period 1. januara – 31. decembra 2012. godine. Svaka organizacija se obavezala za praćenje provedbe SRSP u okviru pojedinog strateškog stuba, što se podudara s prioritarnim područjem djelovanja svake organizacije. Tako ADI prati reformske aktivnosti vezane uz Stub 1 – Pravosuđe; Helsinški komitet za ljudska prava u BiH prati Stub 2 – Izvršenje krivičnih sankcija; Udruženje „Vaša prava Bosne i Hercegovine“ se fokusira na Stub 3 – Pristup pravdi; Biro za ljudska prava Tuzla prati Stub 4 – Podrška ekonomskom rastu, a CCI analizira mjere utvrđene u okviru Stuba 5 - Dobro rukovođen i koordiniran sektor.

Većina OCD u prethodnom izvještajnom periodu zbog ograničenih novčanih sredstava i manjeg interesa donatora nisu bile u mogućnosti u potpunosti pratiti provođenje AP SRSP a u suštini i nije bilo nekih značajnijih dešavanja i aktivnosti to ove organizacije ostaju kod većine svojih zaključaka i preporuka uz određene manje korekcije. Problem finansiranja većine OCD se i dalje nastavlja.

Institucije sektora pravde u BiH ušle su u četvrtu godinu implementacije AP SRSP. S tim u vezi, sveukupno pogoršana politička, a pogotovo ekonomska situacija u BiH, posmatrana u uskoj vezi sa nedostatnim ljudskim i finansijskim resursima, još uvijek nedovoljno i neefikasnom sektorskom organizacijom kako u horizontalnom tako i u vertikalnom smislu, značajno otežava pravovremenu i krajnje dosljednu provedbu AP SRSP u BiH, što je rezultiralo prilično veoma niskim sveukupnim stepenom realizacije reformi u sektoru pravde u BiH u toku proteklog perioda.

Dok su se u prethodnom periodu pitanja kompleksnog uređenja sektora, nedostatnih institucionalnih kapaciteta i limitiranosti raspoloživih budžetskih sredstava smatrala glavnim uzrocima sporog i ograničenog napretka, ove je godine jedan od ključnih uzroka ovakvog stanja, pored pomenutih koji su očigledna konstanta, sadržan u zauzimanju dijametralno različitih i suprotnih stavova, prije svega, nosilaca političkih funkcija u BiH o statusu, organizaciji, strukturi, nadležnostima, postojećem zakonodavno-pravnom okviru i održivosti pojedinih institucija sektora pravde u BiH, posebno pravosudnih institucija na državnom nivou u BiH, kao i predlaganje određenih promjena vezanih za izbor i imenovanje određenih pravosudnih funkcija. Ranije iskazivana deklarativna politička podrška sada je, na neki način, prerasla u otvoreni politički otpor, čime su ključne reforme u sektoru pravde u BiH stavljene na "čekanje", a pažnja je preusmjerena u pokretanje inicijativa i vođenje iscrpljujućih debata o zahtjevima političkih predstavnika Republike Srpske za revidiranje dosadašnjih reformskih postignuća vraćanjem na prethodno stanje.

Iako se pretpostavljalo da će ostvareni konsenzus prilikom izrade i usvajanja Strategije reforme sektora pravde u BiH predstavljati solidan poticaj nosiocima izvršne, zakonodavne i sudske vlasti u BiH da koordiniranim i

intenziviranim naporima pristupe provođenju zacrtanih reformi, kao i da će uspostavljeni mehanizmi za praćenje provedbe AP SRSP motivirati institucije sektora pravde da ulože dodatne napore u cilju blagovremene i dosljedne implementacije, sa žaljenjem se može konstatovati da do toga nije došlo. Proaktivan angažman svih članova Tehničkog sekretarijata za praćenje provođenja AP SRSP u BiH (TS SRSP) u njegovom radu i dalje izostaje, i najčešće se svodi na aktivnosti koje se gotovo isključivo izvršavaju tokom samih sastanaka (tj. jednom u svaka tri mjeseca), dok tehnički i administrativni posao još uvijek u najvećoj mogućoj mjeri obavlja Sektor za strateška planiranja, koordinaciju pomoći i evropske integracije MP BiH (SSPKPEI). S tim u vezi, sasvim je izvjesno da bi u slučaju, eventualnog, diskontinuiteta u predanosti SSPKPEI MP BiH ovom procesu, moglo doći i do kraha cijelokupnog sistema praćenja provođenja AP SRSP na sektorskom nivou, koji trenutno, kako-tako, funkcioniše najviše zahvaljujući spomenutom Sektoru MP BiH. S izuzetkom posljednjeg kruga sastanaka FRG kada ju uočen određeni napredak, u prethodna četiri tromjesečna kruga sastanka svake od FRG-a nastavljen je trend izostanka prisustva i aktivnog učešća predstavnika pojedinih institucija u svakoj od pet FRG. Usljed toga, stepen implementacije AP SRSP iz godine u godinu ima tendenciju opadanja, te je i u 2012. godini došlo do dodatnog usporavanja.

OCD-a na ovaj način ukazuju na ključne probleme i prepreke na koje nailaze te da se u praksi čini veoma malo na njihovom prevazilaženju. Osim toga, zabrinjava i činjenica da se sami zaključci Ministarske konferencije koji u suštini ukazuju na iste probleme i prepreke ne ispoštuju te se vrlo malo radi na njihovoj realizaciji, što svakako predstavlja dodatni i potencijalni rizik da se u značajnoj mjeri devalvira kako kredibilitet i vjerodostojnost tako i sama svrha održavanja MK.

Analizirajući ostvarene rezultate u proteklom izvještajnom periodu u svakoj od strateških oblasti, dolazi se do zaključka kako se reforme, uslijed sve izražajnijeg nedostatka političke podrške, gotovo isključivo i dalje odvijaju na operativno-tehničkom nivou, odnosno pokušavaju se provesti oni programi i aktivnosti koji se smatraju manje „politički osjetljivim“, što se neminovno odražava i na krajnje limitirani sveukupni napredak. U svakom slučaju zabrinjava i činjenica da se prijedlog Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći koji je upućen u parlamentarnu proceduru našao u nezavidnoj situaciji da već četvrti put nema političke volje za njegovim usvajanjem. Osim toga, ne može se oteti utisku da se i tamo gdje je uočljiv određeni napredak, takvi programi i aktivnosti u većini slučajeva u stvari provode u okviru određenog donatorskog projekta u sektoru pravde, pa se na taj način eventualne zasluge za njihovu potpunu ili djelimičnu realizaciju ne bi mogle isključivo pripisati odgovornim institucijama sektora pravde. Također, ovo u izvjesnom smislu može predstavljati indikator još uvijek nedovoljno razvijenog institucionalnog vlasništva nad SRSP. Pored toga, analizirajući izvještaje TS SRSP, dolazi se do zaključka da ne postoji ujednačen stepen njihove realizacije na nivou BiH, entiteta, kantona i Brčko Distrikta BiH (npr. sektor izvršenja krivičnih sankcija gdje FBIH zaostaje za RS).

Prema tome, ako se ovakav trend nastavi, sve je izvjesniji i predvidljiviji scenario prema kojem će se desiti da oni nivoi vlasti u BiH čija kontinuirana predanost provedbi AP SRSP programa i aktivnosti nastavi da izostaje, i koji uslijed toga značajno zaostanu u koordiniranoj realizaciji reforme, u određenoj mjeri naruše koherentnost cjelokupnog sistema pravde u BiH, a samim time i principe jednakog tretmana i pristupa efikasnoj i efektivnoj pravdi za sve građane na cijelom području BiH. Imajući u vidu sve navedeno, sasvim je izvjesno da će kraj 2013. godine, kao krajnji rok za punu provedbu SRSP-a, biti nemoguće ostvariti, te da je prolongiranje realizacije brojnih programa i aktivnosti, putem ponovnog revidiranja AP SRSP, neminovno.

Sasvim je evidentno da su postojeći budžeti institucija sektora pravde limitirani i nedovoljni za provedbu ovako kompleksne Strategije. Dodatnu otežavajuću okolnost u tom smislu predstavlja i odluka grupe donatora Švedska međunarodna agencija za razvoj (SIDA), Ambasada Velike Britanije u BiH i Španska Agencija za međunarodni razvoj i saradnju (AECID)) o povlačenju iz inicijative o uspostavi zajedničkog donatorskog fonda za podršku implementaciji AP SRSP u BiH. Naime, usljed neopravdano dugog procesa razmatranja i davanja saglasnosti na Memorandum o uspostavljanju SRSP donatorskog fonda od strane nosioca izvršne vlasti u BiH, grupa pomenutih donatora se nažalost, odlučila povući iz ove inicijative. Imajući u vidu sveukupno smanjenje donatorskih sredstava dostupnih BiH, pa tako i sektoru pravde u BiH, zbog preusmjerenja donatorskih prioriteta za finansiranje ka drugim zemljama, ali i usljed globalne ekonomske krize, suvišno bi bilo naglašavati koliki doprinos je mogao dati ovaj donatorski fond u smislu nadomještanja odveć oskudnih budžetskih sredstva neophodnih za implementaciju ambicioznog plana reforme sektora pravde u BiH. U svjetlu ovih okolnosti, preporučuje se da 9. Konferencija ministara pravde u BiH i predsjednika VSTV BiH i PK BD BiH usvoji zaključak i

promptno ga dostavi Fiskalnom vijeću BiH, kako bi ovo tijelo razmotrilo mogućnost da u Dokumentu o globalnom okviru fiskalnog bilansa i politika u BiH za period 2012.–2014.godine utvrdi potrebu za osiguranjem dodatnih finansijskih sredstava u sektoru pravde u BiH, a posebno potrebu za osiguravanjem dodatnih sredstava za finansiranje prioritarnih SRSP programa i aktivnosti u mjeri dovoljnoj da se barem djelimično nadomjesti ona sredstva koja su u prethodnim godinama osiguravali donatori.

Isto tako, bitno je naglasiti kako je do određenog stepena relaksacije političkih odnosa u sektoru pravde u BiH došlo pokretanjem EU-BiH Strukturiranog dijaloga o pravosuđu te završenim setom preporuka Strukturiranog dijaloga. Do sada su održana tri sastanka, a njihovi ishodi daju nam pravo za blagi optimizam da će na platformi ovog dugotrajnog i veoma zahtjevnog procesa u narednom periodu biti ostvarena konstruktivnija diskusija svih ključnih sudionika o svim nedostacima u sektoru pravde, te uz koordinirano utvrđivanje zajedničkih rješenja zasnovanih na kompromisu, omogućiti ispunjavanje uslova postavljenih sektoru pravde u procesu pridruživanja BiH u EU. Strukturirani dijalog o pravosuđu između EU i BiH predstavlja ujedinjenu platformu za dijalog koji predvode domaće vlasti, kako bi se osiguralo da reforme odgovaraju pravnom sistemu BiH i da budu u skladu sa evropskom perspektivom BiH. Iako šest partnerskih OCD nije učestvovalo na prethodnim sastancima EU-BiH Strukturiranog dijaloga o pravosuđu, u međuvremenu su, na poziv predstavnika EU Delegacije u BiH, održani konsultativni sastanci i aktivni razgovori tokom kojih su predstavnici EU Delegacije predstavili set preporuka sa do sada održanih sastanaka i dali priliku partnerskim OCD za svoje komentare i prijedloge.

Također, predstavnici EU Delegacije su pozvali predstavnike šest partnerskih OCD na uključivanje u ovaj proces, a OCD su se obavezale da sve relevantne informacije o EU-BiH Strukturiranom dijalogu o pravosuđu prenose, promovišu te da zastupaju stavove ostalih organizacija civilnog društva aktivnih u sektoru pravde u BiH u vezi sa ovim procesom. S tim u vezi, dogovoreno je da Delegacija EU u BiH i predstavnici šest partnerskih OCD zatraže od institucija sektora pravde da se na predstojećoj Konferenciji ministara pravde u BiH i predsjednika VSTV BiH i PK BD BiH kao jedan od zaključaka usvoji i ova inicijativa, te da se predstavnici organizacija civilnog društva pozovu da uzmu učešće u ovom procesu već od narednog sastanka. Međutim, do sada nije došlo do aktivnijeg uključivanja navedenih OCD u ovaj proces.

II. PREPORUKE VEZANE UZ STRATEŠKU OBLAST 1 – PRAVOSUĐE:

Kao jedna od najvažnijih preporuka i dalje ostaje jačanje nezavisnosti, profesionalizma i efikasnosti pravosuđa te utvrđivanje mehanizama demokratske odgovornosti nosilaca pravosudnih funkcija kao jednog od najvažnijih preduslova. Sa žaljenjem konstatujemo da su glavne preporuke za ovaj period ostale skoro iste u odnosu na 2011. godinu.

1. Imajući u vidu da je postojeća SRSP definirala mjere i aktivnosti za period 2008. -2012. godine, pod hitno treba obezbijediti da se sve mjere i aktivnosti koje nisu ispunjene u prethodnom periodu prenesu u AP nove SRSP. Istovremeno treba voditi računa da se dodaju nove aktivnosti čijom implementacijom će doći do realizacije već više dosadašnjih preporuka;
2. U cilju realizacije preporuke EU koja se tiče institucionalne reforme apelacionog sistema u Sudu BiH treba posebno voditi računa da se ona uvrstili u novi stateški program u postojeću stratešku podoblast 1.1. – Nezavisnost i harmonizacija;
3. Vezano za sprovođenje preporuke EU koja se tiče smanjenja velikog broja neriješenih, starih predmeta, a koja se tiče prijenosa vanparničnih ostavinskih predmeta na notare, potrebno je osmisliti novi strateški program u okviru dosadašnje strateške podoblasti 1.2. Efikasnost i efektivnost;
4. Potrebno je intenzivirati napore svih zainteresiranih strana da se Zakon o tužilaštvima u FBiH uputi u parlamentarnu proceduru. U pogledu ovoga još nije jasno da li je FMP obavilo sve aktivnosti, a koje se tiču konsultacije sa kantonalnim MP. Ove aktivnosti su trebale da obezbijede mišljenja/suglasnost

kantonalih MP u pogledu prenosa nadležnosti sa kantonalnih MP na FMP kako u pogledu finansiranja tako i u pogledu uspostavljanja jedinstvenog Zakona o tužilaštvima na nivou Federacije BiH;

5. U pogledu usklađivanja načela programskog budžeta u svim pravosudnim institucijama VSTV- i nadalje treba da obezbijuje tehničku podršku te vrši praćenje primjene postojećih smjernica;
6. CEST-ovi treba da i narednoj godini provode obuke u oblasti programskog budžetiranja kako bi odgovorili na potrebe institucija i njihovih uposlenih, ali pri tom treba voditi računa da se za to obezbijede adekvatna finansijsko/materijalna sredstva iz budžeta;
7. Usvojiti izrađeni nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o VSTV-u BiH, kako bi se na adekvatan način moglo pristupiti izmjenama i dopunama postojećih, ili donošenju novih propisa u oblasti Zakona o izvršnom postupku, a koji se tiče položaja, uloge i statusa sudskih izvršilaca;
8. Intezivirati rad na usvajanju Zakon o izvršnom postupku i nasljeđivanju te Zakona o zaštiti svjedoka u BiH;
9. Usvojiti amandmane na Krivični zakon Federacije a koji se tiču zločina počinjenih iz mržnje, te usvojiti izmjene i dopune na amandmane Krivičnog zakona RS koji se također tiču zločina počinjenih iz mržnje,
10. Vezano za smanjenje velikog broja neriješenih komunalnih predmeta treba definirati i provesti i druge mjere koje utiču na rješavanje komunalnih predmeta, a posebno na doradi postojećeg sistema za elektronsko podnošenje predmeta male vrijednosti kojem bi pristup pored sudova imali i predstavnici komunalnih preduzeća;
11. Dalje raditi na unaprijeđenju materijalno tehničkih uslova za rad sudova i tužilaštava uz pravovremeno i realno planiranje neophodnih sredstava i okviru budžeta;

III. PREPORUKE VEZANE UZ STRATEŠKU OBLAST 2 – IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA:

U izvještajnom periodu evidentiran je trend djelimičnog i sporog provođenja aktivnosti predviđenih Akcionim planom SRSP-a za Stub 2 – izvršenje krivičnih sankcija.

U cilju prevazilaženja ovakvog stanja Helsinški komitet za ljudska prava u BiH preporučuje:

Preporuke HKBiH vezane uz stratešku oblast 2 – Izvršenje krivičnih sankcija:

12. Preporuka Parlamentu Federacije BiH da u što kraćem roku usvoji Zakon o izvršenju krivičnih sankcija ,
13. Preporuka MPBiH da u saradnji sa, prije svega, MP RS obezbijede sredstva za stavljanje u funkciju Specijalne bolnice za forenzičku psihijatriju na Sokocu;
14. Preporuka MP BiH da uloži dodatne napore kako bi se ubrzala realizacija izgradnje Državnog zatvora
15. Preporuka entitetskim MP da ubrzaju procese uspostave entitetskih zavodskih uprava

IV. PREPORUKE VEZANE UZ STRATEŠKU OBLAST 3 – PRISTUP PRAVDI:

16. Udruženje „Vaša prava Bosne i Hercegovine“ ostaje i dalje kod preporuke o neophodnosti poduzimanja efikasnijih i ekspeditivnijih mjera za provođenje Akcionog plana od strane nosilaca pojedinih strateških

programa/aktivnosti, posebno pojačanom koordinacijom između državnih nosilaca aktivnosti sa entiteskim i kantonalnim institucijama i Brčko Distriktom. Neophodno je da se Ministarstva pravde Entiteta i kantonalna ministarstva, kao i PK BD BiH aktivnije uključe u provedbu Akcionog plana, da strateške programe i aktivnosti unesu u Programe rada, na koji način će se stvoriti jača obaveza za provedbu.

17. Vežano za pitanje Okvirnog zakona o BPP pomoći uticati na relevantne organe iz RS da se aktivnije uključe u proces usvajanja Okvirnog zakona o besplatnoj pravnoj pomoći na državnom nivou. Evidentno je da se u kontinuitetu ističu primjedbe na Nacrt ovog Zakona kao i jasan i nedvosmislen stav predstavnika iz RS, da ovo nije nadležnost BiH već da se radi o preuzimanju određenih nadležnosti entiteta. Činjenica je da se kasni u procedurama za donošenje Zakona te da nije svim građanima na području BiH osiguran jednak pristup pravdi i jednak pristup zakonima. Osim toga, ne donošenjem Zakona o BPP na državnom nivou izostaje i cjelokupan postupak harmonizacije i usklađivanja ostalih zakona koji regulišu besplatnu pravnu pomoć koji već egzistiraju u nekim kantonima FBiH i u RS
18. Nastaviti sa aktivnostima vezanim za kontinuirano uticanje na donošenju kantonalnih zakona o besplatnoj pravnoj pomoći u onim kantonima koji nisu još donijeli odnosno usvojili ovaj zakon.
19. Provoditi aktivnosti vezane za vršenje analiza o stanju primjene zakona o BPP u onim kantonima FBiH i entitetu RS koji imaju ove zakone, isticati probleme u implementaciji te blagovremeno sugerisati pokretanje inicijative za izmjene i dopune ovih zakona gdje se to procjeni za potrebnim
20. Provoditi aktivnosti vezane za zagovaranje, da sistem BPP podrazumijeva osiguranje usaglašenog zakonodavstva, profesionalne nezavisnosti pružalaca BPP, adekvatno finansiranje i obuku, kao i potrebnu podršku za njegovo funkcionisanje.
21. Iako nije donesen Zakon o BPP inicirati sastanke i razgovore sa nadležnim institucijama i organima te predstavnicima političkih partija na davanju što šire podrške prijedlogu Zakona o BPP u parlamentarnoj proceduri ako je potrebno i amandmansko djelovanje.
22. Inicirati i zagovarati da se donošenjem Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći uspostavi nezavisno tijelo ili odbor za pružanje pomoći na cijelom području BiH u čiji bi rad bili uključeni i predstavnici udruženja koja su specijalizovana za pružanje besplatne pravne pomoći;
23. Nastaviti sa aktivnostima uključivanja šest OCD koje rade na provođenju i procjeni SRSP u BiH u proces strukturiranog dijaloga o pravosuđu te zatražiti i podršku od institucija sektora pravde po ovom pitanju.
24. Paralelno sa razvojem standarda za rad sa korisnicima sudova, potrebno je da VSTV razvije i djelotvoran sistem za praćenja njihove primjene i vodič sa pripadajućim priložima za svaku uslugu koji ima za cilj da su pomogne u poboljšanju kvalitete usluga sudova, uspostave sistema za praćenje ispunjenosti standarda, kao i kontrole kvaliteta sudskih usluga.
25. Pojačati aktivnosti OCD u praćenju provedbe AP SRSP u BiH prikupljanjem informacija iz pojedinačnih izvora kao što su Sud Bosne i Hercegovine, sudovi u oba Entiteta, Centar za pravnu pomoć Republike Srpske, CEST Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, Delegacija EU, OHR/EUSR,

V. PREPORUKE VEZANE UZ STRATEŠKU OBLAST 4 – PODRŠKA EKONOMSKOM RASTU:

26. Osigurati dostatna finansijska sredstva u entiteskim budžetima u 2013. godini za dosljedno provođenje akcionog plana vezanog za stratešku oblast 4. - Podrška ekonomskom rastu,
27. Završiti Analizu o neophodnim izmjenama sudskih sistema, izrada i provođenje potpunog provedbenog plana na osnovu pristiglih upitnika sudija i advokata, te je prezentirati svim ključnim akterima u sektoru pravde, uključujući predstavnike civilnog društva u BiH, kako bi im se dala prilika da blagovremeno daju komentare i sugestije,

28. Što hitnije imenovati nadležne osobe za medijaciju, koordinaciju i praćenje aktivnosti medijacije u entitetskim ministarstvima pravde,
29. Osigurati u najskorije vrijeme političku volju za donošenje seta zakona na nivou FBiH (Zakon o stvarnim pravima FBiH, Zakon o katastru FBiH, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zemljišnim knjigama FBiH) koji će omogućiti efikasniju reformu zemljišne administracije
30. Usvojiti Strategije i politike u oblasti zemljišne administracije koje su uslov za odobravanje finansijskih sredstava za nastavak reforme zemljišne administracije
31. Tehnički sekretarijat za praćenje provođenja AP SRSP razmotriti i ugraditi u novi revidirani AP SRSP preporuke organizacija civilnog društva sadržane u godišnjem izvještaju OCD o praćenju provođenja AP SRSP.

VI. PREPORUKE VEZANE UZ STRATEŠKU OBLAST 5 – DOBRO RUKOVOĐEN I KOORDINIRAN SEKTOR:

32. Potrebno je poduzeti dodatne aktivnosti na jačanju kapaciteta unutar Ministarstva pravde BiH, odnosno njihovoj uspostavi u MPFBiH, MPRS i PKBD BiH u oblasti usklađivanja zakonodavstva BiH sa pravnim nasljeđem EU, što treba biti jedan od ključnih prioriteta u provedbi AP SRSP, jer učinkovitija provedba AP SRSP u BiH može znatno utjecati na ubrzanje puta Bosne i Hercegovine ka euroatlanskim integracijama. Iskustva susjednih zemalja govore nam da je reforma pravosuđa jedna od ključnih (i iznimno složenih) reformi koja očekuje našu zemlju na njenom putu ka punopravnom članstvu u Europskoj uniji.
33. Potrebno je osigurati kontinuitet sudjelovanja svih institucija u sektoru pravde u BiH, uključujući kantonalna ministarstva pravde, u EU-BiH strukturalni dijalog o pravosuđu. Uz to, spomenuti proces strukturalnog dijaloga treba maksimalno depolitizirati i omogućiti veću uključenost ključnih pravosudnih institucija u BiH, primarno VTSV BiH, kako bi se izbjegla mogućnost, eventualnog, daljnjeg ugrožavanja neovisnosti pravosuđa u BiH, što je vrlo aktualna tema već duži period u Bosni i Hercegovini. Potrebno je najstrožije osuditi bilo kakvo politiziranje reforme pravosuđa u BiH, a maksimalnu prednost i podršku pružiti procesu Strukturiranog dijaloga.
34. U kontekstu najavljene reforme Ustava Federacije BiH, smatramo da je optimalno vrijeme da se otvori pitanje restrukturiranja kantonalnih ministarstava pravosuđa i uprave i kroz razgovore odgovornih predstavnika nadležnih institucija i ključnih političkih lidera u našoj zemlji, izbjeci politiziranje ovog važnog procesa, što će doprinijeti kvalitetnijoj provedbi SRSP i općenito, učinkovitijem funkcioniranju pravosudnih institucija u Bosni i Hercegovini. U kontekstu ove problematike, preporučujemo održavanje tematske konferencije, uz nazočnost svih ministara, lidera političkih stranaka, koji su uključeni u proces provedbe SRSP u BiH, što će, samim tim, znatno ojačati inicijativu za kvalitetno rješavanje ovog važnog pitanja.
35. Sukladno zahtjevima Strategije reforme javne uprave u BiH, potrebno je da MP BiH, FMP, MP RS, kantonalna MP i PK BD BiH izvrše analizu svojih postojećih organizacijskih i kadrovskih kapaciteta za vršenje poslova razvoja javnih politika, te da na temelju takve analize, osiguraju uspostavu najprikladnije organizacijske strukture za vršenje ove funkcije (ovisno od obima posla i raspoloživih kadrova za obavljanje ovih funkcija). Na temelju izvršene analize, potrebno je da svako od spomenutih ministarstava izmjeni/dopuni svoj pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova, kako bi uspostavili odgovarajuću unutrašnju organizacijsku strukturu ili pojedinačna radna mjesta za vršenje ove funkcije, uz utvrđivanje odgovarajućih opisa poslova, sukladno predviđenoj sistematizaciji poslova.
36. Smatramo neophodnim da se značajnije intenziviraju aktivnosti foruma za izradu politika između MP BiH i Sekretarijata VSTV BiH, te da se u rad spomenutog formuma, u punom kapacitetu, uključe entitetska i kantonalna ministarstva pravde, kao i predstavnici PK BD BiH.
37. Preporučuje se da se na 9. Konferenciji ministara pravde u BiH i predsjednika VSTV BiH i PK BD BiH usvoji zaključak i isti dostavi Fiskalnom vijeću BiH, kao i Vijeću ministara BiH, s ciljem da se utvrdi potreba za osiguranjem dodatnih finansijskih sredstava u sektoru pravde u BiH, posebno potreba za osiguravanjem dodatnih sredstava za financiranje prioritarnih SRSP programa i aktivnosti u mjeri dovoljnoj da se barem djelomično nadomjesti finansijska sredstva, koja su prethodnih godina osiguravali donatori, odnosno, koja su bila predviđena tzv. "donatorskim " fondom, do čijeg utemeljenja, iz raznih razloga, nikada i nije došlo.

38. Neophodno je aktivno uključivanje ministarstava pravde entiteta i kantonalnih ministarstava, kao i PK BD BiH, u provedbu Akcionog plana SRSP BiH, na način da strateške programe i aktivnosti unesu u svoje godišnje Programe rada, kako bi se stvorila jača obveza za provedbu planiranih aktivnosti.
39. Ministarstva pravde BiH i entiteta, VSTV i PK BD trebaju uložiti dodatni napor kako bi Tehnički sekretarijat za praćenje predbe AP SRSP u BiH (TS) profunkcionirao u punom kapacitetu, što podrazumijeva izdvajanje većih finansijskih sredstva neophodnih za rad TS-a, promjenu u strukturi članstva FRG, uključujući i zamjenu pasivnih institucionalnih članova, koji ne mogu preuzeti punu odgovornost za preuzete obveze u kontekstu učinkovitije provedbe APSRSP, što se može primijeniti i na Funkcionalne radne grupe, koje su neučinkovite u svom radu, odnosno, koje imaju kontinuirano nedostatak pojedinih članova FRG na sastancima istih. Jedan od glavnih uzroka ovakvog stanja je kontinuirani nedostatak kapaciteta u najvećem broju institucija, pa se, preraspodjelom postojećih kapaciteta, uz efikasnije planiranje i koordinaciju unutar samih institucija, nedostaci mogu barem djelomično i kratkoročno prevladati.
40. Potrebno je dodatno unaprijediti vertikalnu koordinaciju i suradnju između Federalnog ministarstva pravde i kantonalnih ministarstava pravde, što, još uvijek, predstavlja jednu od prepreka u kvalitetnijoj provedbi SRSP u BiH. Evidentno je da, neovisno od nadležnosti tih institucija, suradnja istih treba biti znatno bolja, kako bi se učinkovitije rješavali problemi iz APSRSP u BiH.
41. Neophodno je da Ministarska konferencija, još jednom, uputi nedvosmislenu poruku svim domaćim institucijama i bh. javnosti da dosljedna i blagovremena implementacija AP SRSP nema alternativu ukoliko sektor pravde u BiH želi pružiti doprinos u izgradnji europske budućnosti građana BiH. U suprotnom, svaki daljnji izostanak posvećenosti, nedvosmislene podrške i krajnje konstruktivnog pristupa realizaciji Akcionog plana Strategije za reformu sektora pravde u BiH (SRSP) sve će nas više udaljavati od ostvarivanja zacrtanih strateških ciljeva i rastućih zahtjeva za vladavinom prava i jednakim pristupom učinkovitoj i efektivnoj pravdi za sve građane Bosne i Hercegovine.

VII. PREPORUKE VEZANE UZ KVALITETU PRAĆENJA PROVEDBE AKCIONOG PLANA SRSP-A:

Dosljedna i pravovremena provedba Akcionog plana za provedbu SRSP u BiH hitno zahtijeva:

42. U cilju prevazilaženja uočenih nedostataka u procesu praćenja i izvješćivanja o relizaciji AP SRSP, preporučuje se da 9. Ministarska konferencija usvoji zaključak, kojim će obvezati sve institucionalne nositelje procesa praćenja i izvještavanja o realizaciji AP SRSP u BiH da sudjeluju u obuci o praktičnim aspektima primjene OWIS sustava praćenja i izvješćivanja, a koju bi organizirao USAID JSDP II projekat.
43. Ministarstva pravde BiH i entiteta, VSTV i PK BD trebaju uložiti maksimum napora kako bi Tehnički sekretarijat za praćenje predbe AP SRSP u BiH (TS) konačno profunkcionirao u punom kapacitetu, što podrazumijeva izdvajanje većih finansijskih sredstva neophodnih za rad TS-a, promjenu u njegovoj strukturi članstva, uključujući i zamjenu pasivnih institucionalnih članova, koji ne mogu preuzeti punu odgovornost za preuzete obveze u kontekstu učinkovitije provedbe SRSP.
44. Iako su zaključci MK obvezujući i potrebno ih je ispuniti u ostavljenom vremenskom roku, te o ispunjenju istih obavijestiti SSPKPEI, još uvijek je vrlo niska razina njihove implementacije, tako da se zaključci MK vrlo često ponavljaju. Ukoliko odgovorna institucija ne ispuni određeni zaključak MK, potrebno je da na narednoj MK pripremi i prezentira informaciju o razlogu neispunjenja zaključka, te da MK provede raspravu i utvrdi odgovarajuću protumjeru za dosljednu realizaciju svog zaključka. U protivnom, moglo bi se dogoditi da se u značajnoj mjeri "devalvira", kako kredibilitet, tako i sama svrha ovog tijela.
45. Potrebno je osigurati aktivno sudjelovanje svih članova funkcionalnih radnih grupa na blagovremeno zakazanim sastancima, jer je nedopustivo da se sastanci FRG održavaju na rubu kvoruma, uz podsjećanje da je FRG 5 na posljednjih sastancima imala kvorum, nije bilo odgađanja sastanaka, ali je evidentno da se predstavnici MP RS-e ne odazivaju na spomenute sastanke. Jedan od glavnih uzroka ovakvog stanja je hronični nedostatak kapaciteta u najvećem broju institucija, pa se, preraspodjelom

postojećih kapaciteta, uz efikasnije planiranje i koordinaciju unutar samih institucija, nedostaci mogu barem kratkoročno prevladati.

46. Potrebno je značajno unaprijediti vertikalnu koordinaciju i suradnju između Federalnog ministarstva pravde i kantonalnih ministarstava pravde, što, još uvijek, predstavlja jednu od ključnih prepreka u kvalitetnijoj provedbi SRSP u BiH. Evidentno je da, bez obzira na postojeće nadležnosti tih institucija, suradnja istih treba biti znatno bolja.
47. Postoji kontinuirana potreba za uspostavom bolje koordinacije i razmjene informacija unutar samih institucija, koje su uključene u proces provedbe SRSP, posebno na razini kabineta/kolegija pomoćnika ministara, tajnika ministarstava, te između svih odgovornih sektora za efikasniju provedbu SRSP u BiH. U tom smislu, sva ministarstva pravde bi trebala donijeti posebne interne akte ili izmijeniti/dopuniti postojeće, u okviru kojih bi detaljno razradili mehanizme unutar-institucionalne suradnje, koordinacije i razmjene informacija.

VIII. ZAKLJUČAK

Uprkos značajno izraženim političkim tenzijama u sektoru pravde u BiH u proteklom periodu, ipak je u određenim strateškim oblastima SRSP uočen mali i ograničeni napredak dok je u nekim primjetna stagnacija. Međutim, ostaje činjenica da je u ovom vremenskom periodu moglo biti urađeno mnogo više, te se nadati da će sa postepenom relaksacijom političkih odnosa koja je nastupila pokretanjem EU-BiH strukturiranog dijaloga o budućnosti pravosuđa u BiH, ipak doći do promjene postojećeg kursa i intenziviranja reformskih procesa koji će doprinijeti značajnijim pomacima u smislu implementacije AP SRSP. Ponovo je potrebno naglasiti veoma bitnu činjenicu, da je od izuzetne važnosti da 9. MK pošalje jasnu i nedvosmislenu poruku svim domaćim institucijama i BH javnosti da dosljedna i blagovremena implementacija AP SRSP nema alternativu te da mora biti u potpunosti implementirana ukoliko sektor pravde u BiH zaista želi pružiti doprinos u izgradnji evropske budućnosti svim građanima u BiH. U suprotnom, svaki daljnji izostanak posvećenosti, nedvosmislene podrške i krajnje konstruktivnog pristupa realizaciji Akcionog plana Strategije za reformu sektora pravde u BiH sve će nas više udaljavati od ostvarivanja zacrtanih strateških ciljeva i rastućih zahtjeva za vladavinom prava i jednakim pristupom efikasnoj i učinkovitoj pravdi za sve građane u BiH.

Organizacije civilnog društva će u tom smislu, kroz partnersku suradnju sa relevantnim predstavnicima vladinog i nevladinog sektora u BiH, i u narednom periodu nastaviti provoditi sistematično i kontinuirano praćenje, analizu, izvještavanje, javno zagovaranje, te kroz punu participativnu ulogu u donošenju odluka, nastaviti davati suštinski doprinos dosljednoj i blagovremenoj provedbi AP SRSP s ciljem uspostave i daljeg funkcionisanja sistema pravde u BiH kao stimulanisa intenzivnijeg ekonomskog rasta, vladavine prava i poštivanja najviših standarda zaštite ljudskih prava i sloboda za sve građane u BiH, naravno u granicama svojih mogućnosti odnosno u zavisnosti od dobijenih donatorskih sredstava.

UOČENI PROBLEMI I RIZICI U PROVEDBI AKCIONOG PLANA

PROBLEM / RIZIK	ODNOSI SE NA PROVEDBU STRATEŠKIH PROGRAMA/ AKTIVNOSTI (navesti broj ili skraćeni naziv)	STEPEN INTENZITETA PROBLEMA / RIZIKA NIZAK SREDNJI VISOK		KOMENTAR NA MJERE PODUZETE RADI ELIMINACIJE / SMANJENJA EFEKATA PROBLEMA / RIZIKA
Veliko kašnjenje u provođenju aktivnosti koje se odnose na usvajanje Zakona o Tužilaštvu FBiH.	1.1.5.1. Preduzeti intezivne aktivnosti usmjerene na usvajanje Zakona o Tužilaštvima u FBiH	VISOK	VISOK	Potrebno je da FMP što hitnije pristupiti konsultacijama sa kantonalnim ministrstvima pravde u pogledu prijenosa dijela nadležnosti na FMP koje se tiču finansiranja Tužilaštva federacije BiH, te donošenja jedinstvenog zakona na nivou FBiH.
Postojeći način finansiranja pravosuđa je neefikasan.	1.1.1. Izrada i provođenje formalnih mehanizama propreme, usvajanja i izvršenja budžeta pravosudnih institucija u BiH koji osiguravaju nezavisnost pravosuđa	VISOK	SREDNJI	Poduzeti neophodne mjere kojima bi se osiguralo smanjenje fragmentiranosti finansiranja pravosudnih institucija. Kratkoročno ovo je moguće kroz uvođenje jedinstvenog finansiranja svih sudova i tužilaštava u Federaciji BiH iz budžeta Federacije BiH, a dugoročno kroz jedinstveno finansiranje svih sudova i tužilaštava u BiH iz jednog izvora. Zakonsko jačanje uloge VSTV-a u procesu budžetiranja.
Veliko kašnjenje u izgradnji i stavljanju u funkciju državnog zatvora.	2.2.3.1 Izgraditi i staviti u funkciju državni zatvor Predviđeno je da veliki radovi započnu u 2012, i da zatvor bude završen u prvom kvartalu 2013.	VISOK	VISOK	Prema informaciji predstavnice Jedinice za implementaciju projekta za izgradnju državnog zatvora na sastanku FRG 2, između ostalog ostalog, da je u toku pribavljanje građevinske dozvole te da je u toku revizija tendera Glavnog projekta. Preporuka MP BiH, da posredstvom Jedinice za implementaciju, uloži dodatne napore kako bi se ubrzala realizacija ovog važnog projekta.
Veliko kašnjenje u donošenju novog ZIKS-a FBiH	2.1.1.1 –Predstavnik FMP je izvjestio da je dana 08.09.2011. godine federalni ministar pravde imenovao Komisiju za izradu prednacrta Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u FBiH, 15.12.2011. je urađen prednacrta ZIKS-a FBiH te da	VISOK	VISOK	Prethodna godina propuštena, jer zakon nije donešen. To je u vezi i sa strateškim prog 2.1.2. “Uspostavljanje zatvorskih uprava“ aktivnost 2.1.2.1 - novi nacrt ZIKS-a FBiH tretira pitanje uspostavljanja zatvorskih uprava. Preporuka FMP da ubrza p

	je predat ministru.			donošenja ZIKS-a. Preporuka entitetskim MP da ubrzaju procese uspostave entitetskih zavodskih uprava. Rok za realizaciju ove aktivnosti produžen je do kraja 2012. godine.
Nije izvršena izmjena KZ i ZIKS-a	2.2.1. „Razviti sistem uslovnog otpusta“: 2.2.1.1 Izmjeniti postojeće ZIKS	SREDNJI	SREDNJI	Koordinaciono tijelo da napravi analizu urađenih kao i preostalih potrebnih izmjena ZIKS-a ili angažovanjem LLX koji se ponudio da sačini analzu.
Dosta se kasnilo sa upućivanjem Nacrta Okvirnog zakona o besplatnoj pravnoj pomoći na državnom nivou u parlamentarnu proceduru. Evidentno je nepoštivanje i prekoračanje rokova za donošenje Zakona predviđenih programom rada MPBiH i II Revidiranim AP za SRSP u BiH za period 2009.-2013. Nacrt Zakona je dostavljen Vijeću ministara ali nije prošao prvo čitanje, nema saglasnosti za donošenje ovog zakona odnosno nema političke volje niti političkog interesa prije svega od partija koje dolaze iz RS.	3.2.1.1.Usvojiti Okvirni zakon o besplatnoj pravnoj pomoći Nacrt Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći dostavljen Vijeću ministara u oktobru 2012.godine.	VISOK	VISOK	Nacrt zakona o besplatnoj pravnoj pomoći u BiH je dostavljen na razmatranje a Vijeću ministara BiH u oktobru 2012.godine. Prema zadnjim informacijama nije prošao prvo čitanje te slijedi daljnja procedura po ovom pitanju. Potrebno je da MK usvoji zaključak i uputi dopis PS BiH vezan za potrebu što hitnijeg razmatranja i potrebe donošenja Zakona o BPP na državnom nivou radi osiguranja jednalog pristupa pravdi za sve građane BiH.
I dalje ostaje problem harmonizacije propisa vezanih za besplatnu pravnu pomoć u entitetima, BD BiH i u kantonima FBiH. Suština je u tome da nemamo usvojen Zakon o bpp na državnom nivou, pa prema tome bez njega, ne može doći ni do harmonizacije ostalih propisa po ovom pitanju.	3.2.1.3.- Kako i na koji način osigurati usklađenost zakona o besplatnoj pravnoj pomoći na nivou entiteta, kantona i PK BD sa Zakonom usvojenim na nivou BiH, bez donošenja Zakona na državnom nivou.			Neusvajanjem Okvirnog zakona o besplatnoj pravnoj pomoći onemogućene su i daljnje aktivnosti na usklađivanju zakona o besplatnoj pravnoj pomoći na nivou entiteta, kantona u FBiH i PK BD. Potrebno je provesti dodatne napore, obaviti sastanke sa predstavnicima političkih partija iz RS, vezano za potrebu donošenja Okvirnog zakona o bpp, čime će se stvoriti pretpostavke za realizaciju ove aktivnosti.
Neke od ključnih institucija (entitetska ministarstva pravde i PK BD) u sektoru pravde u BiH, još uvijek nemaju usvojene institucionalne srednjoročne strateške planove, koji će biti	5.2.1.2 Osigurati potrebno stručno usavršavanje za identifikovana lica u oblasti strateškog planiranja 5.2.1.3 Izraditi i uskladiti institucionalne strateške i	VISOK	VISOKA	Potrebno je da ministri pravde u entitetima nastave intezivne aktivnosti unutar entitetskih ministarstava pravde, kako bi se što hitnije kreirali Srednjoročni strateški planovi. Također, sva kantonalna

<p>u potpunosti usklađeni sa programima i aktivnostima utvrđenim u SRSP u BiH i njezinom AP-u.</p> <p>Posebno evidentan problem je u nerealizaciji ovih aktivnosti od strane entitetskih ministarstava pravde.</p>	<p>Operativne planove sa AP SRSP u BiH</p>			<p>ministarstva pravde i PK BD BiH trebaju što prije usvojiti institucionalne strateške planove.</p>
<p>Iako provedba AP SRSP u BiH traje već tri godine, svi administrativni nivoi u BiH još uvijek nisu dobili jasnu poruku od najodgovornijih da je provedba SRSP u BiH od prioritetnog značaja za našu zemlju (od ministara pravde, premijera, predsjednika parlamenata), a s' ciljem osiguranja njihovog kvalitetnijeg sudjelovanja u radu FRG, Tehničkog sekretarijata, i svim drugim segmentima SRSP u BiH.</p>	<p>5.1.1.1 Održavati MK kojima prisustvuju svi ministri pravde u BiH, predsjednici VSTV i PK BD, kao i Predstavnici drugih institucija kada i ako se ocijeni daje neophodno zasjednice MK.</p>	<p>VISOK</p>	<p>VISOKA</p>	<p>Neophodno je dodatno unaprijediti praksu da na Ministarske konferencije dolaze ministri (ne zamjenici ili pomoćnici) i da ovi skupovi budu prilika za rješavanje konkretnih problema u realizaciji SRSP, uz jasan stav kako se zaključci sa ovih konferencija moraju realizovati, sukladno datim rokovima i bez izuzetaka. U tom kontekstu MK trebaju biti tematske, kako bi se određeni identificirani problemi efikasnije rješavali.</p>
<p>Tehnički sekretarijat i Funkcionalne radne grupe još u uvijek ne funkcioniraju u punom kapacitetu i u skladu sa „Odlukom o ulogama i odgovornostima tehničkog sekretarijata i funkcionalnih radnih grupa za provedbu Strategije za reformu pravde u BiH</p> <p>Posebno evidentan problem je u nedovoljnoj i neredovnoj zastupljenosti ovim sastancima predstavnika MP RS i FMP.</p>	<p>5.1.1.2 Održavati redovne tromjesečne sastanke FRG 5.1.1.3 Održavati redovne tromjesečne sastanke TS SRSP u BiH</p>	<p>VISOK</p>	<p>VISOKA</p>	<p>Treba pronaći način i osigurati redovno sudjelovanje svih članova TS SRSP i FRG na tromjesečnim sastancima, te predlagati nove članove ispred određenih institucija, umjesto onih, koji iz bilo kojih razloga nisu dovoljno aktivni ili posvećeni radu u ovim tijelima.</p> <p>Unutar institucija precizno definisati da na radne sastanke TS SRSP i FRG dolaze osobe sa potrebnim ovlaštenjima, koje mogu kroz rasprave uticati na donošenje odluka, a ne pojedinci koji imaju mandat da samo saslušaju iznijete stavove i mišljenja drugih članova FRG.</p>
<p>Nesistematizovana i nedovoljno jasna interna i eksterna komunikacija između odgovornih institucija u vezi sa procesom provedbe AP SRSP u BiH (ista se odvija ad-hoc i često je utemeljena na dobrim osobnim kontaktima unutar pojedinih institucija, a njen konačni uspjeh zavisi od entuzijazma pojedinaca, njihovog "slobodnog" vremena u odnosu na druge aktivnosti iz opisa poslova, finansijskih mogućnosti i drugih motivirajućih faktora).</p>	<p>5.2.2.5 Izraditi i provesti srednjoročnu komunikacijsku strategiju u svim institucijama sektora pravde u BiH</p>	<p>VISOK</p>	<p>VISOKA</p>	<p>Na 9. MK po žurnom postupku usvojiti Komunikacijsku platformu za provedbu AP SRSP u BiH uz zaključak MK o neophodnosti da sve odgovorne institucije učine maksimum napora s ciljem njenog dosljednog i efikasnog provođenja.</p>

<p>Usljed nepostojanja usvojenih Srednjoročnih strateških planova entitetskih i kantonalnih ministarstva pravde, te PK BD, usvojeni DOB-ovi ovih institucija ne mogu na pravi način odgovoriti potrebama za realizaciju aktivnosti iz Akcionog plana SRSP, sa akcentom na finansiranje iz domaćih izvora</p>	<p>5.3.2.1. Unaprijediti budžetske procese u svim institucijama sektora pravde u BiH putem definisanja prioriteta i njihovog povezivanja sa državnim i sektorskim strategijama i politikama, posebno sa prioritetima iz SRSP u BiH. 5.3.2.2 Uskladiti procese izrade/revidiranja institucionalnih strateških planova sa pripremom Programskog budžeta 5.3.2.3. Vršiti dalje unapređenje znanja i vještina službenika institucija sektora pravde u oblasti pripremanja i izvršenja budžeta.</p>	VISOK	VISOKA	<p>Potrebno je da se na 9. MK usvoji zaključak koji će biti dostavljen Fiskalnom vijeću BiH na osnovu prijedloga Konferencije ministara pravde u BiH i predsjednika VSTV BiH i PK BD BiH, u Dokumentu o globalnom okviru fiskalnog bilansa i politika u BiH za period 2012.–2014. godine, utvrdi potrebu za osiguranjem dodatnih finansijskih sredstava u sektoru pravde u BiH, a posebno potrebu za osiguravanjem dodatnih sredstava za finansiranje prioriteta SRSP programa i aktivnosti u mjeri dovoljnoj da se barem djelimično nadomjesti ona sredstva koja su u prethodnim godinama osiguravali donatori. Na osnovu odluke Fiskalnog Vijeća BiH, potrebno je da sva ministarstva pravovremeno obezbijede sve predulove da na vrijeme izrade DOB-ove kojima predvidjeti srednjoročno izdvajanje značajnijih finansijskih sredstava za proces implementacije AP SRSP. Popunjavanje Sektora za strateško planiranje u FMP i formiranje jedinice za strateško planiranje, u MP RS je prioritet u odnosu na sve druge aktivnosti Strateške oblasti 5. čijoj realizaciji se treba pristupiti bez ikakvih daljnjih odlaganja.</p>
	<p>5.1.2.1. Osigurati redovnu suradnju između SSPKEI Ministarstva pravde BiH i sličnih jedinica u entitetima, PK BD i VSTV 5.4.1.5. Izraditi i usvojiti Akcioni plan za usklađivanje zakonodavstva u oblasti sektora pravde</p>	VISOK	VISOKA	<p>U nedostatku institucionalnih strateških planova, prioritetno je da entitetska i kantonalna MP i PKBD BiH, u svojim godišnjim planovima rada za 2013. godinu na odgovarajući način preuzmu prioritetne aktivnosti AP SRSPa čija realizacija je predviđena u 2013. godini. U suradnji sa DEI BiH i EU Delegacijom BiH žurno pristupiti izradi AP za usklađivanje zakonodavstva u oblasti sektora pravde sa EU zakonodavstvom.</p>
<p>Još uvijek je prisutna nedovoljna nedovoljna međuinstitucionalna koordinacija sa ključnim donatorima, što može doprinijeti daljnjem opadanju zainteresiranosti donatoraza financiranje aktivnosti na</p>	<p>5.3.3.1. Redovno održavati sastanke informisanja donatora i ostalih instrumenata koordinacije između Institucija sektorapravde u BiH i donatora.</p>	VISOK	VISOKA	<p>Potrebno je dodatno unaprijediti međuinstitucionalnu suradnju, posebno u korespondenciji sa važnim donatorima, koji zbog loše koordinacije mogu postati nezainteresirani za daljnja ulaganja u reformu sektora pravde, što nije poželjno, u</p>

<p>provedbi AP SRSP. Posebno zabrinjava pasivna uloga entitetskih ministarstva po pitanju jačanja kapaciteta za koordinaciju donatorske pomoći kako bi i oni unaprijedili svoj odnos prema donatorskoj zajednici, a po uzoru na MP BiH i VSTV BiH.</p>				<p>situaciji kada su sredstva iz proračuna nedostatna za planirane aktivnosti. Potrebno je osigurati značajno proaktivniju ulogu predstavnika entitetskih MP i PK BD BiH u pripremi i održavanju sastanaka informiranja donatora u sektoru pravde u BiH.</p>
<p>Još uvijek nije usuglašena politika na nivou Vlade RS i Vlade FBiH po pitanju osnivanja jedinica za strateško planiranje i koordinaciju donatorskih sredstava unutar ministarstava pravde, a što je pretpostavka za uspješno implementiranje AP SRSP.</p>	<p>5.3.4.3. Uspostaviti Tehnički sekretarijat Fonda za SRSP kao mehanizam zajedničke koordinacije sa donatorima. 5.3.4.4 Izraditi plan rada i utvrditi način rada Tehničkog sekretarijata Fonda za SRSP u BiH 5.3.4.5 Izraditi provedbene akte i operative planove kojima će se definisati nadležnost svih institucija uključenih u koordinaciju sa donatorima 5.3.4.8 Ažurirati Finansijski plan na godišnjoj osnovi</p>	VISOK	VISOKA	<p>Potreba za finansijskim sredstvima je svakog dana sve veća. Iako je grupa donatora odustala od inicijative za uspostavljanje tzv. Basket donatorskog fonda za SRSP zbog neopravdano dugog procesa razmatranja i odlučivanja o Memorandumu za uspostavu SRSP Fonda, ovo ne treba obeshrabiti domaće institucije, već naprotiv iste trebaju učiniti dodatne napore kako bi ključne donatore pokušali motivirati na dodatna ulaganja, značajnijim intenziviranjem napora ministara pravde BiH i entiteta, kao i predsjednika VSTV i PKBD BiH. S tim u vezi, potrebno je hitno sazvati sastanak sa predstavnicima donatorskih agencija, na kojem bi se dodatno razmotrilo pitanje uspostave SRSP Fonda. Uporedo s tim, potrebno je osigurati punu posvećenost svih institucija sektora pravde u BiH na realizaciji Projekta unapređenja učinkovitosti donatorske pomoći u sektoru pravde koji je nedavno pokrenulo Veleposlanstvo UK u BiH.</p>
<p>Primjetan je nedostatak kadrova u kantonalnim ministarstvima pravde na aktivnostima koje su predviđene AP SRSP-a, posebno onih koji su prošli razne obuke i programe stručnog usavršavanja, kako bi mogli odgovoriti svim izazovima na implementiranju SRSP u BiH</p>	<p>5.1.3.2. Uspostaviti sve potrebne mehanizme koji osiguravaju bolju koordinaciju između kantonalnih ministarstava pravde i Ministarstva pravde FBiH</p>	VISOK	VISOK	<p>U kantonalnim ministarstvima pravosuđa i uprave, treba osigurati dodatne kadrove, koji će proći stručno usavršavanja za strateško planiranje i koji će se više baviti ovom problematikom, jer ove aktivnosti neće moći pratiti netko tko to bude radio "samo usput", obzirom da je sve više obveza koje treba implementirati sukladno revidiranom AP i prihvaćenim rokovima za njihovo implementiranje. Ne samo ministarstva, već kompletne vlade bi trebale kroz svoje godišnje programe rada i budžete, kao i naredni DOB jasno biti orijentisane</p>

				na unapređenje potrebnih kapaciteta za realizaciju SRSP-a. Realizacija ove strategije bi morala biti među prioritetima svih vlada.
Nedostatni kapaciteta za usklađivanje zakonodavstva BiH sa pravnim nasljeđem EU u MP BiH, kao i nepostojeći kapaciteti u MP entiteta i PK BD BiH, uz nedovoljan angažman MP entiteta i PK BD BiH u projektima i obukama vezanim za pridruživanje BiH EU.	5.4.1.1. Uspostaviti organizacione kapacitete u entitetskim ministarstvima pravde i PK BD za usklađivanje zakonodavstva sa pravnim nasljeđem EU u oblasti sektora pravde ili identifikovati postojeće službenike	VISOK	VISOK	Potrebno je dodatno ojačati kapacitete u SSPKPEI MP BiH za vršenje ovih poslova koji će u narednom periodu biti značajno intenzivirani, posebno imajući u vidu pokretanje EU-BiH Strukturalnog dijaloga o reformi pravosuđa u BiH. Istovremeno, MP RS mora hitno pristupiti uspostavi ovih kapaciteta, dok FMP mora pristupiti popunjavanju radnih mjesta koja trenutno postoje "na papiru", ali ne i u praksi.